

Målrettet erhvervsindsats

Gennemgang af ansøgninger fra Norddjurs, Skive og Struer kommuner

Et af initiativerne i regeringens strategi om vækst og udvikling i hele Danmark vedrører en målrettet erhvervsindsats i områder, der er præget af tilbagegang, men har et erhvervsgrundlag med vækstpotentiale og et stærkt lokalt engagement, der kan bygges på.

For at kunne deltage i den målrettede erhvervsindsats skal kommunerne opfylde tre kriterier: De skal ligge uden for de større byer, have en erhvervsindkomst pr. indbygger under 90 procent af landsgennemsnittet og have oplevet tilbagegang i antal arbejdspladser i perioden 2012-2014.

Ud fra disse kriterier har 23 kommuner mulighed for at deltage i den målrettede erhvervsindsats. I Region Midtjylland er der tale om de fire kommuner Norddjurs, Samsø, Skive og Struer.

Hvis kommunerne ønsker at deltage i en målrettet erhvervsindsats, skal de sende en ansøgning til vækstforum. Det har kommunerne Norddjurs, Skive og Struer valgt at gøre, og side 2 viser, hvordan disse kommuner har udviklet sig i forhold til befolkning, beskæftigelse og erhvervsindkomst.

Vækstforum skal prioritere de indkomne ansøgninger på baggrund af nedenstående kriterier og indstille én kommune til en målrettet erhvervsindsats. Erhvervs- og vækstministeren træffer den endelige afgørelse. I første omgang vælges op til tre områder forskellige steder i landet.

Erhvervs- og Vækstministeriet har opstillet fem kriterier for vurderingen af eventuelle ansøgninger:

Geografisk fokus: Op til tre-fire geografisk sammenhængende kandidatkommuner kan omfattes af én fælles ansøgning. Det vil blive vægtet positivt, hvis der aktivt deltager aktører fra kommuner, som ikke er blandt de 23 kandidatkommuner, eksempelvis forholdsvis stærke nabokommuner. Fokus i ansøgningen og den konkrete indsats skal dog være på kandidatkommuner.

De erhvervsmæssige kompetencer og potentialer i området: Ansøgningen skal beskrive de vigtigste erhvervsmæssige kompetencer i området, herunder anføre 15-20 private navngivne virksomheder, som har stor betydning for områdets beskæftigelse og værdiskabelse i dag, og/eller forventes at kunne få det i fremtiden, dvs. virksomheder med betydeligt vækstpotentiale og fokus på eksport.

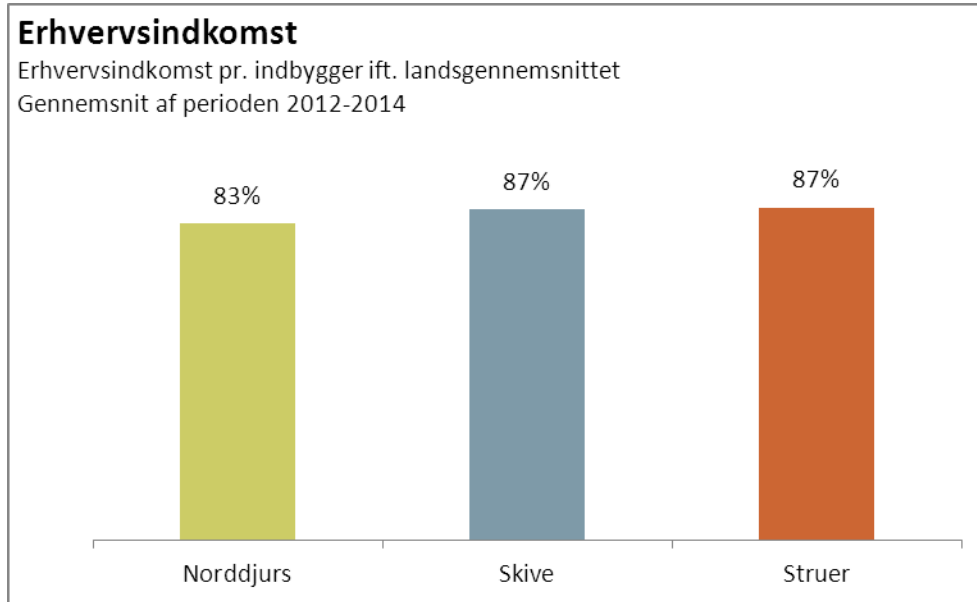
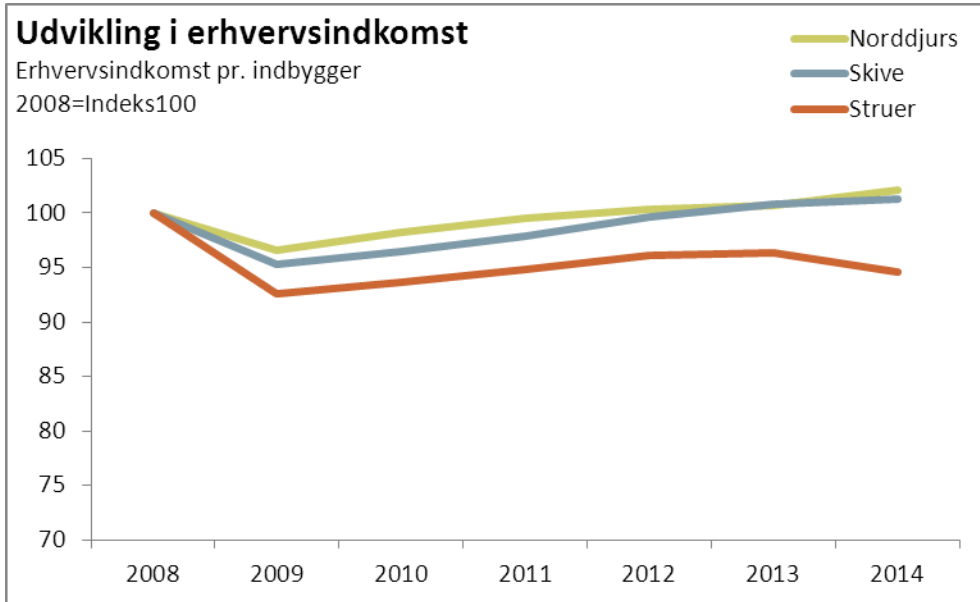
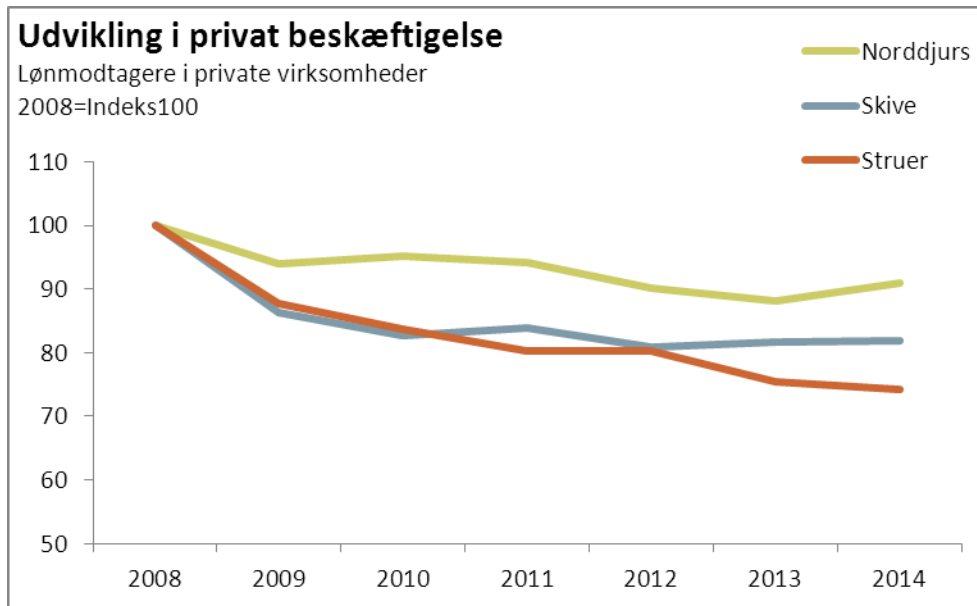
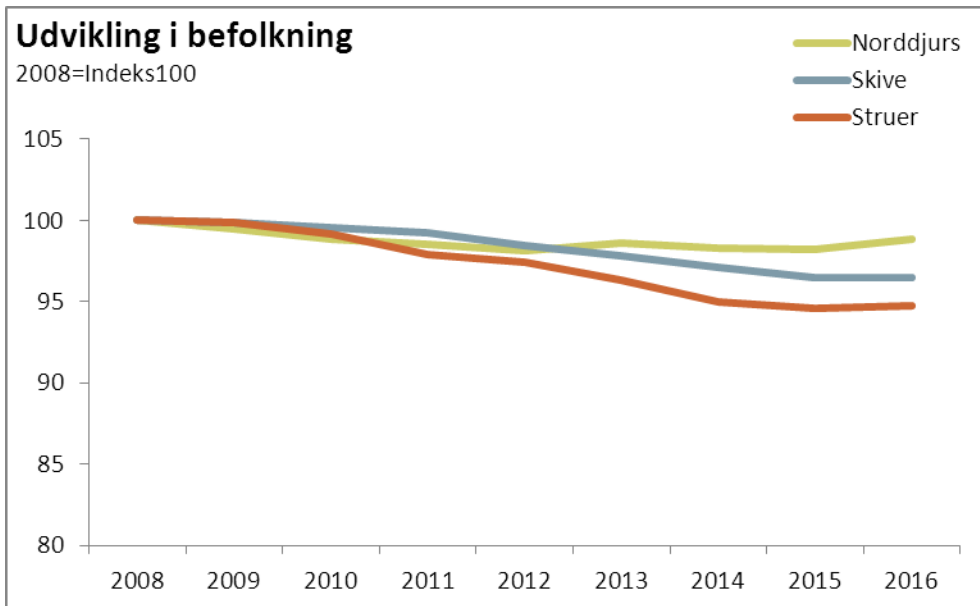
Lokal forankring og ejerskab: Ansøgningen skal liste alle de lokale aktører (offentlige og private virksomheder, inkl. fonde), der tilkendegiver aktivt at ville støtte en målrettet erhvervsindsats (dokumentation skal vedlægges). Det er et krav, at toneangivende private virksomheder i området, jf. punkt 2 ovenfor, og relevante aktører uden for området (eksempelvis forholdsvis stærke nabokommuner, virksomheder, videninstitutioner eller klyngeorganisationer) er indstillet på at deltage aktivt.

Barrierer/udfordringer for privat vækst: Ansøgningen skal beskrive de væsentligste barrierer/udfordringer for vækst, som de private virksomheder i området giver udtryk for. Det kan eksempelvis være mangel på kapital eller mangel på kvalificeret arbejdskraft. Det kan også være adgang til bredbånd eller problemstillinger med hensyn til fysisk planlægning. Investeringer i trafikal infrastruktur indgår ikke som en del af den målrettede erhvervsindsats.

Sammenhæng i indsatsen: Den målrettede erhvervsindsats er et supplement til den lokale og regionale indsats, hvorfor ansøgningen kort skal iagttage igangværende eller planlagte indsatser for at øge væsten i området, som en målrettet erhvervsindsats bør koordineres med, eksempelvis den regionale vækst- og udviklingsstrategi, lokale strategier m.v.

På side tre til otte er de indkomne ansøgninger beskrevet ud fra disse kriterier, og der er foretaget en samlet vurdering af ansøgningerne.

Udviklingen i de tre kommuner, som har søgt om en målrettet erhvervsindsats

Ansøger:**NORDDJURS KOMMUNE. RECYCLING CLUSTER ØSTJYLLAND****Resumé af projekt (udarbejdes forud for mødet i vækstforum)**

Projektets overordnede formål er at skabe vækst og beskæftigelse i de lokalbaserede, små- og mellemstore virksomheder og skal understøtte den spirende erhvervsudvikling i Norddjurs inden for genanvendelse.

Bygger på eksisterende arbejde omkring genanvendelse i Norddjurs Kommune. Den markedsdrevne erhvervsudvikling skal videreudvikles og erhvervslivet skal præsenteres for potentialerne i genanvendelse. Der kortlægges eksisterende kompetencer og hvilke nye kompetencer, der skal tilføres for at realisere potentialet inden for genanvendelse.

Geografisk fokus

Der ansøges om en indsats for Norddjurs kommune. Der indgår samarbejdserklæring fra Syddjurs kommune.

De erhvervsmæssige kompetencer og potentialer i området

Erhvervsstrukturen er traditionelt industriområde under omstilling til moderne produktionsområde med hovedvægt på underleverandører til produktionserhvervet med stærke kompetencer inden for Energi- og Miljøområdet, som har afsæt i etableringen af Anholt Havmøllepark. Underleverandører til vindmølle-, off-shore- samt bygge- og anlægsbrancherne. "Genanvendelsesområdet" er en prioriteret indsats som jobskabende faktor og til opkvalificering, kompetenceudvikling samt tiltrækning af højtuddannet arbejdskraft til området.

Ansøgningen oplister ikke de krævede 15-20 private virksomheder, der vurderes at have stor betydning for områdets beskæftigelse og værdiskabelse i dag og i fremtiden.

Lokal forankring og ejerskab

Norddjurs kommune vil konkret afsætte 1 mio. kr. til projektet. Herudover medfinansiering fra Grenaa Havn, via investeringer i havneanlæg, på 10 mio. kr. samt medfinansiering i timer. Reno Djurs vil medfinansiere med timer og det samme forventes af virksomhederne. Samlet budget er opgivet til 12 mio. kr., hvor af der søges om 6 mio. kr.

Sekretariatet vurderer, at der er opbakning fra flere lokale, toneangivende aktører inden for genanvendelse. Det vurderes samtidig, at der må forventes at skulle tilvejebringes et endnu stærkere involvering af især de større virksomheder (forpligtende aftaler og lign.) og andre aktører som GTS-institutter, universitet, andre kommuner m.fl. fra et større geografisk område, hvis satsningen på genanvendelse skal kunne få en tilstrækkelig volume og betydning for væksten og udviklingen.

Støtteerklæringer fra 17 private virksomheder og aktører i og udenfor lokalområdet. Herunder Syddjurs kommune. Sekretariatet vurderer, at det har meget stor betydning for projektet, at Stena Recycling, som er en betydende genvindingsvirksomhed med mere end 200 anlæg i Norden samt Grenaa Havn, som har stor lokal betydning, begge er med. Herudover er der tale om støtteerklæringer fra primært mindre virksomheder inden for forretningservice og håndværk.

Barrierer og udfordring for privat vækst

Især to udfordringer omtales, nemlig mangel på kvalificeret arbejdskraft og lav produktivitet. Udfordringerne vil blive søgt imødegået med satsningen på genanvendelse/grøn omstilling i virksomhederne og af arbejdskraften.

Sekretariatet vurderer, at Norddjurs Kommune satser på et område med et stort erhvervs- og beskæftigelsesmæssigt potentiale. Flere analyser peger på, at virksomheder, der omstiller sig til grønnere produktion og produkter, klarer sig bedre i den globale konkurrence samt at hele genanvendelsesområdet vil skabe mange jobs, især for ufaglærte og kortere uddannede. Det kan således potentielt betyde et løft for Norddjurs vækst og udvikling. Et projekt som det

beskrevne kan være et vigtigt første skridt.

Sammenhæng i indsatsen

Sekretariatet vurderer, at området genanvendelse har tydelig sammenhæng til Vækstforums strategi og handlingsplan med satsning inden for Bæredygtig omstilling og Cirkulær økonomi og en målsætning om i 2025 at genanvende 70% af det affald, der produceres i regionen.

Samlet vurdering af ansøgning og opfyldelsen af kriterierne

Sekretariatet vurderer, at ansøgningen lever op til de anførte kriterier med undtagelse af de 15-20 navngivne virksomheder med stor betydning for områdets vækst.

Generelt vurderes genanvendelse og cirkulær økonomi at have et stort vækst – og beskæftigelsesmæssigt potentiale og projektet kan potentielt betyde et løft for vækst og udvikling i Norddjurs.

Ansøgningens mål er i tråd med Vækstforums satsning inden for Bæredygtig omstilling og cirkulær økonomi.

Ansøger:**SKIVE KOMMUNE. GREENLAB SKIVE ERHVERVSPARK****Resumé af projekt**

"GreenLab Skive Erhvervspark" skal bygges op om et "Power-to-Gas anlæg" (el fra vindmøller bruges til opgradering af biogas til naturgaskvalitet).

Planen er at skabe merværdi og vækstmuligheder for nuværende og kommende virksomheder i erhvervsparken gennem udnyttelse af hinandens overskydende ressourcer og restprodukter (som f.eks. energi, CO₂, brint og ilt). Endvidere forventes skabt grundlag for forsknings- og udviklingsaktiviteter, demonstrationsprojekter, nye iværksættervirksomheder og erhvervsturisme.

Der søges konkret om støtte til planlægning af den fysiske infrastruktur og udvikling af den organisatoriske platform for samarbejdet mellem de virksomheder, som etablerer sig i den kommende erhvervspark.

Geografisk fokus

Der ansøges om en indsats for Skive kommune, men aktører fra andre kommuner medvirker i initiativet. Det drejer sig bl.a. om HMN Naturgas, INBIOM (Innovationsnetværket for Biomasse), Aalborg og Aarhus Universitet samt virksomhederne Praxair (Fredericia), Solenergi Danmark A/S (Mariagerfjord kommune).

De erhvervsmæssige kompetencer og potentialer i området

Skive kommune har i en lang årrække arbejdet målrettet med klima- og energiområdet og blev i 2008 udnævnt som Danmarks første Energiby. GreenLab Skive er således et af de seneste af en række initiativer og projekter på energiområdet i Skive.

Ansøgningen oplister 20 lokale virksomheder, der vurderes at have stor betydning for områdets beskæftigelse og værdiskabelse i dag og i fremtiden.

Lokal forankring og ejerskab

Udviklingen af GreenLab Skive ledes af den erhvervsdrivende fond Energifonden Skive i samarbejde med 14 private og offentlige virksomheder. Energifonden Skive har etableret et sekretariat, som er støttet af Skive kommune, SparVestFonden og virksomheder i lokalområdet. Skive kommune har afsat 30 mio. kr. til projektet.

GreenLab Skive har i alt tilsagn om investeringer på op mod 1 mia. kr. over de fire kommende år fra en række virksomheder og andre interessenter i og uden for Skive kommune.

Støtteerklæringer fra 35 private virksomheder og aktører i og udenfor lokalområdet. Herunder flere af de toneangivende lokale virksomheder, Aarhus og Aalborg Universitet samt kommunerne Holstebro, Lemvig og Struer via det kommunalt ejede affaldsselskab Nomi4S.

Sekretariatet vurderer, at der er opbakning og involvering af de virksomheder og aktører, som er relevante for projektets gennemførelse.

Barrierer og udfordring for privat vækst

Skive Kommune har generelt vanskeligt ved at tiltrække større produktionsvirksomheder på grund af beliggenhed langt fra motorvejsnettet og de store byer.

I forlængelse af dette har de eksisterende virksomheder vanskeligt ved at tiltrække højt uddannet arbejdskraft, som er en forudsætning for øget vækst i de private virksomheder. Skive Kommune og erhvervslivet er derfor i kraft af fraflytning og demografiudviklingen i kommunen således udfordret på at skabe nye muligheder og nye virksomheder med udgangspunkt i nytænkning eller nye forretningsmodeller for eksisterende virksomheder.

GreenLab Skive ses i den forbindelse som en katalysator for vækst og tiltrækning af både

højt kvalificeret arbejdskraft og investeringer i lokalområdet.

Sammenhæng i indsatsen

Lokalt understøtter GreenLab Skive erhvervs politikken, bosætnings politikken og klima- og energipolitikken i Skive Kommune og er indarbejdet som en af de største satsninger i kommuneplanen for 2016-2026.

GreenLab Skive falder desuden i god tråd med Regionsrådets og Vækstforums Vækst- og Udviklingsstrategi 2015-2025 og Vækstplan 2016-2020. Projektet støtter således såvel op om strategien for bæredygtig udvikling og fokuseret vækst. Endvidere er "el til gas", som er et af GreenLab Skives hovedelementer, omfattet af Vækstplanens fokusområde "Energi og klima".

Vækstforum har tidligere støttet GreenLab Skive projektet via initiativet "Energi i Væksten" og støtter projekter via det igangværende EU projekt Biogas2020.

Samlet vurdering af ansøgning og opfyldelsen af kriterierne

Sekretariatet vurderer, at ansøgningen lever op til anførte kriterier. Endvidere understøtter projektet Vækstforums strategi og handlingsplan på energiområdet.

Etablering af projekts energianlæg, som er en forudsætning for erhvervsparken, vil udløse investeringer på op imod 1 mia. kr., hvilket i sig selv vil have positiv effekt på vækst og udvikling i Skive området og i regionen.

Realisering af energianlæggene angives i ansøgningen at være rykket nærmere med Regeringens udspil om fjernelse af PSO afgiften og med investorerne arbejder med at etablere et biogasanlæg i området.

Ansøger:**STRUER KOMMUNE. SOUND CAMPUS DENMARK****Resumé af projekt (udarbejdes forud for mødet i vækstforum)**

Der søges om en målrettet erhvervsindsats til etablering af "Sound Campus Denmark", der skal fungere som et klynge- og inkubatormiljø for lydvirksomheder i Danmark.

"Sound Campus Denmark" skal fastholde og udvikle den eksisterende lydbranche i Struer og Vestjylland samt tiltrække nye iværksættere, etablerede virksomheder og talenter, der arbejder i og omkring lydbranchen nationalt og internationalt.

Geografisk fokus

Der ansøges om en indsats for Struer kommune. Der er indsendt støtteerklæringer fra Holstebro og Lemvig Kommune, som dermed vil understøtte Stuer Kommunes tiltag i dette projekt.

De erhvervsmæssige kompetencer og potentialer i området

Struer Kommune har med udgangspunkt i en dokumenteret styrkeposition indenfor teknologi/videnarbejde/lyd iværksat en strategisk satsning på området i 2012. Der er medarbejdere i kommunen med stærke kompetencer på dette område, men også inden for områder der omhandler it generelt og de erhverv der er underleverandører til lydområdet. Den store koncentration af disse kompetencer skyldes hovedsageligt, at Bang & Olufsen's hovedkvarter ligger i Struer, og at Sony Ericsson tidligere havde fabrik her. Lukningen af Sony Ericsson i Struer samt tilbagegangen for Bang & Olufsen har medført, at mange medarbejdere blev arbejdsløse. En stor del af disse medarbejdere er blevet i området og har startet egen virksomhed. Derfor er der en række små- og mellemstore it- og lydvirksomheder i Stuer Kommune med mange topkvalificerede medarbejdere. Selvom Bang & Olufsen er i tilbagegang har de stadig godt omdømme i lydbranchen i hele verden, og virksomheden formår at tiltrække både nationale og internationale medarbejdere til Struer.

Ansøgningen oplister 23 lokale virksomheder, der vurderes at have stor betydning for områdets beskæftigelse og værdiskabelse i dag og i fremtiden.

Lokal forankring og ejerskab

Struer kommune har med den strategiske satsning Lydens By skabt lokal forankring og ejerskab til området lyd og byens ansigt udadtil. Af tiltag kan bl.a. nævnes, at der i byens institutioner er en årlig lyd-/akustikuge, der afholdes en årlig lydfestival med internationalt format og et årligt lydmotionsløb.

Langt de fleste små- og mellemstore virksomheder, der arbejder inden for området, er forankret i Businesspark Struer og der er meget samarbejde virksomhederne imellem og også med andre store nationale og internationale virksomheder.

I kraft af at Bang & Olufsen og tidligere Sony Ericsson er/har været store arbejdspladser, er der også i de tilstødende kommuner medarbejdere og virksomheder med kompetencer inden for lyd og underleverandørområdet. Desuden har både virksomhederne i Struer Kommune og satsningen Lydens By en tæt kontakt til Innovationsnetværket Dansk Lyd. Samarbejdet med Dansk Lyd er afgørende for den nationale forankring og Struers nationale position som lydcentrum, og samtidig er Dansk Lyd en vigtig samarbejdspartner ift. kontakt til internationale aktører.

Støtteerklæringer fra 13 private virksomheder og aktører i og udenfor lokalområdet. Herunder et par af de toneangivende virksomheder, Aalborg Universitet samt kommunerne Holstebro og Lemvig.

Sekretariatet vurderer, at det er positivt, at der er støtteerklæringer fra Bang & Olufsen og Harman Lifestyle; men at en positiv tilkendegivelse fra flere af de 23 lokale virksomheder kunne være relevant.

Barrierer og udfordring for privat vækst

Virksomhederne i kommunen beskriver manglen på kvalificeret arbejdskraft som den væsentligste barriere for vækst. Selvom der er en stor mængde af kvalificerede medarbejdere, sker den teknologiske udvikling så hurtigt, at der er brug for medarbejdere med nye kompetencer løbende – og det er svært at tiltrække disse til en kommune som Struer. Ved at skabe et attraktivt miljø og udnytte verdensklasse faciliteter i en *open innovation* tilgang – ikke mindst med Bang & Olufsen og Harman - er det sandsynligt, at det vil tiltrække iværksættere, nationale og internationale små- og mellemstore virksomheder og dermed også skabe arbejdspladser og vækst i kommunen.

Sammenhæng i indsatsen

Projektet ligger godt i tråd med en del af de indsatsområder, der er nævnt i Vækstplan 2016-2020. Det drejer sig primært om områderne viden og kompetencer, internationalisering samt innovation og forretningsudvikling. Desuden spiller projektet ind til de tværgående indsatser smart industri, IKT og kreative erhverv.

Region Midtjylland sidder i Styregruppen for Lydens By og har ved flere lejligheder støttet op om specifikke projekter f.eks. afholdelse af sommercamps på Bang & Olufsen med deltagere fra hele verden. For at afklare potentialet har Regionen Midtjylland udarbejdet en analyse af Lydklyngen i Danmark med fokus på Region Midtjylland. Rapporten konkluderer, at der er en stor koncentration af virksomheder og kompetencer i regionen, der især beskæftiger sig med elektronik til husholdninger. Ved at udnytte dette potentiale, vurderes det, at der vil der kunne skabes vækst og beskæftigelse inden for området i både Struer og de omkringliggende kommuner.

Samlet vurdering af ansøgning og opfyldelsen af kriterierne

Sekretariatet vurderer, at ansøgningen lever op til anførte kriterier. Endvidere understøtter projektet Vækstforums strategi og handlingsplan på energiområdet.

Manglen på kvalificeret arbejdskraft er helt reel, men det vurderes, at dette initiativ kan skabe vækst og beskæftigelse i kommunen på sigt. Initiativet ligger godt i tråd med Region Midtjyllands Vækstplan.

Med det rigtige set-up og den rigtige opbakning og støtte vurderes der at være et stort potentiale i at understøtte opstart af nye virksomheder, scale-up af eksisterende små- og mellemstore virksomheder og tiltrækning af kompetencer og virksomheder til Struer fra hele verden. Da det er altafgørende for succes i lydbranchen at være på forkant med den teknologiske udvikling, er det helt afgørende, at der i satsningen er et tæt samarbejde mellem videninstitutioner (især Aalborg Universitet), virksomheder og specialiseret erhvervsservice.